

10 Muharrem Aşûre Ve Kerbela

– Ali ÖZKANLI · 04 Aralık 2011

"Şehrullahi'l-Muharrem" olarak meşhur olan, yani "Allah'ın ayı Muharrem" olarak bilinen Muharrem ayı, İlahi bereket ve feyzin, Rabbani ihsan ve keremin coştığı ve bollaştığı bir aydır.

Allah'ın (c.c) ayı, günü ve yılı olmaz, ancak Allah'ın (c.c) rahmetine ermenin önemli bir fırsatı olduğu için Peygamberimiz (s.a.v) tarafından bu şekilde ifade edilmiştir. Âşure Günü ise Muharrem'in 10. günüdür. Âşure Günü'nün Allah (c.c) katında ayrı bir yeri vardır. Bugünde Cenâb-ı Hak (c.c) 10 peygamberine on çeşit ikramda bulunmuş ve değerini arttırmıştır. Bu günlerde oruç tutmak çok faziletlidir.

Muharrem ayının onuncu günü olan Aşûre günüyle beraber ya ondan bir gün evvel ya da ondan bir gün sonra (yani Muharrem'in 9 ve 10 veya 10 ve 11) olmak üzere iki gün oruç tutulur ki sünnettir. Büyük mükâfatı vardır.

Ebû Katade'den (r.a) rivayete göre Peygamber Efendimiz (s.a.v) "Aşûre günü orucunun, önceki yılın günahlarına kefaret olacağını Allah Teâlâ'nın (c.c) rahmetinden umarım" buyurmuşlardır.

Abdullah b. Abbas'ın (r.a) rivayetine göre Peygamber Efendimiz (s.a.v)

"Aşure günü oruç tutunuz ve o hususta Yahudilere muhalefet edin. Binaenaleyh aşureden bir gün önce veya bir gün sonra da oruç tutun, buyurmuşlardır." Bu bakımdan sadece aşure günü oruç tutmak mekruhtur.

Aşûre günü, ziyafet hazırlamak, aile halkını sevindirmek, sene boyunca bereketlere vesile olur. Ebû Saidi'l-Hudrî'den (r.a) rivayete göre Peygamber Efendimiz (s.a.v)

"Aşûre günü, aile efradına yeme-içmesini bol yapan kimseye, Cenâb-ı Hak sene boyunca rızkını genişletip bollaştırır," buyurmuşlardır.

Hicrî Senenin ilk ayı olan Muharrem ayının 10. günü Âşure Günüdür. Muharrem ayının diğer aylar arasında ayrı bir yeri olduğu gibi, Âşure Günü'nün de diğer günler içinde daha mübarek ve bereketli bir konumu bulunmaktadır.

Aşûre Günü'nün Allah (c.c) katında da çok seçkin bir yerinin olduğunu Fecr Sûresinin ikinci ayeti olan "On geceye yemin olsun" ifadelerinin tefsirinden öğrenmekteyiz. Bazı tefsirlerimizde bu on gecenin Muharrem'in Âşuresine kadar geçen gece olduğu beyan edilmektedir. (1)

Cenâb-ı Hak (c.c) bu gecelere yemin ederek onların kutsiyet ve bereketini bildirmektedir. Bu güne "Âşura" denmesinin sebebi, Muharrem ayının onuncu gününe denk geldiği içindir. Hadis kitaplarında geçtiğine göre ise, bu güne bu ismin verilmesinin hikmeti, o günde Cenâbı Hak (c.c) on peygamberine on değişik ikram ve ihsan ettiği içindir. Bu ikramlar şöyle belirtilmektedir:

1. Allah, (c.c) denizi yararak Firavun ile ordusunu sulara gömmüştür.
2. Hz. Nuh (a.s) gemisini Cûdi Dağına Aşure Gününde demirlemiştir.
3. Hz. Yunus (a.s) balığın karnından Aşure Günü kurtulmuştur.
4. Hz. Âdem'in (a.s) tevbesi Aşure Günü kabul edilmiştir.
5. Hz. Yusuf (a.s) atıldığı kuyudan Aşure Günü çıkarılmıştır.
6. Hz. İsa (a.s) o gün dünyaya gelmiş ve o gün semaya yükseltilmiştir.

7. Hz. Davud'un (a.s) tevbesi o gün kabul edilmiştir.

8. Hz. İbrahim'in (a.s) oğlu Hz. İsmail o gün doğmuştur.

9. Hz. Yakub'un (a.s) kapanan gözleri o gün görmeye başlamıştır.

10. Hz. Eyyûb (a.s) hastalığından o gün şifaya kavuşmuştur. (2)

Hz. Âişe'nin (r.anha) belirttiğine göre, Kabe'nin örtüsü daha önceleri Aşûre gününde değiştirilirdi. İşte böylesine manalı ve kudsî hâdiselerin yıldönümü olan bu mübarek gün ve gece, Saadet Asrından beri Müslümanlarca hep kutlana gelmiştir. Bugünlerde ibadet için daha çok zaman ayırmışlar, başka günlere nispetle daha fazla hayır hasenatta bulunmuşlardır. Çünkü Cenab-ı Hakkın bugünlerde yapılan ibadetleri, edilen tevbeleri kabul edeceğine dair hadisler mevcuttur.

Aşure gününde ilk akla gelen ibadet ise, oruç tutmaktır. Muharrem ayı ve Aşûre Günü, Ehl-i Kitap olan Hıristiyan ve Yahudiler tarafından da mukaddes sayılırdı. Nitekim Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselam Medine'ye hicret buyurduktan sonra orada yaşayan Yahudilerin oruçlu olduklarını öğrendi. "Bu ne orucudur?" diye sordu. Yahudiler, "Bugün Allah'ın Musa'yı düşmanlarından kurtardığı Firavun'u boğdurduğu gündür. Hz. Musa (a.s.) şükür olarak bugün oruç tutmuştur" dediler. Bunun üzerine Resulullah Aleyhissalâtü Vesselam da, "Biz, Musa'nın sünnetini ihyaya sizden daha çok yakın ve hak sahibiyiz" buyurdu ve o gün oruç tuttu, tutulmasını da emretti. (3)

Aşûre günü yalnız ehl-i kitap arasında değil, Nuh Aleyhisselâmdan itibaren mukaddes olarak biliniyor, İslam öncesi Cahiliye dönemi Arapları arasında İbrahim Aleyhisselâmdan beri mukaddes bir gün olarak biliniyor ve oruç tutuluyordu.

Bu hususta Hazret-i Âişe validemiz şöyle demektedir: "Aşûre, Kureyş kabilesinin Cahiliye döneminde oruç tuttuğu bir gündü. Resulullah da buna uygun hareket ediyordu. Medine'ye hicret edince bu orucu devam ettirmiş ve başkalarına da emretti. Fakat Ramazan orucu farz kılınca kendisi Aşûre gününde oruç tutmayı bıraktı. Bundan sonra Müslümanlardan isteyen bugünde oruç tuttu, isteyen tutmadı." 'Buhari, Savm: 69.

O zamanlar henüz Ramazan orucu farz kılınmadığı için Peygamberimiz ve Sahabileri vacip olarak o günde oruç tutuyorlardı. Ne zaman ki, Ramazan orucu farz kılındı, bundan sonra Peygamberimiz herkesi serbest bıraktı. "İsteyen tutar, isteyen terk edebilir" buyurdu. (4)

Böylece Aşûre orucu sünnet bir oruç olarak kalmış oldu. Aşûre orucunun fazileti hakkında da şu mealde hadisler zikredilmektedir. Bir zat Peygamberimize geldi ve sordu: "Ramazan'dan sonra ne zaman oruç tutmamı tavsiye edersiniz?" Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselam, "Muharrem ayında oruç tut. Çünkü o, Allah'ın ayıdır. Onda öyle bir gün vardır ki, Allah o günde bir kavmin tevbesini kabul etmiş ve o günde başka bir kavmi de affedebilir" buyurdu. (5)

Yine Tirmizi'de geçen bir hadiste Peygamberimiz (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır: "Aşûre Gününde tutulan orucun Allah katında, o günden önce bir senenin günahlarına keffaret olacağını kuvvetle ümit ediyorum." (6) "Ramazan ayından sonra en faziletli oruç, Allah'ın ayı olan Muharrem ayında tutulan oruçtur" (7) Hadis-i Şerifi ise, bu günlerde tutulan orucun faziletini ifade etmektedir.

Bu günde oruçtan başka hayır, hasenat ve sadaka gibi güzel âdetlerin de yaşatılması isabetli ve yerinde olacaktır. Herkes imkânı nispetinde ailesine, akraba ve komşularına ikramda bulunur; bugünlerin faziletini bildiren hâdiseleri hatırlayarak ihsanda bulunursa şüphesiz sevabını kat kat alacaktır. Bilhassa,

Peygamberimiz, mü'minin aile efradına Âşure Gününde her zamankinden daha çok ikramda bulunmasını tavsiye etmiştir.

Bir hadiste şöyle buyurular: "Her kim Aşûre gününde ailesine ve ev halkına ikramda bulunursa, Cenab-ı Hak da senenin tamamında onun rızıkına bereket ve genişlik ihsan eder."(8) Bu aile mefhumunun içine akrabalar, yetimler, kimsesizler, konu komşular da girmektedir. Fakat bunun için fazla külfete girmeye, aile bütçesini zorlamaya lüzum yoktur. Herkes imkânı ölçüsünde ikram eder.

Aşûre gününün manevi ve berraklığı üzerinde Kerbela karanlığı da görülmektedir. 61. hicret yılının Muharrem'ine ait 10. gününde Hazret-i İmam Hüseyin (r.a.) Kerbelâ'da hunharca şehit edilmiştir. Yarım asır öncesinden Peygamberimizin bizzat haber verildiği bu ciğerleri yakan olay Hazret-i Hüseyin'i (r.a) Cennet gençlerinin efendisi olma şanına yüceltmıştır.

Şehitler mükâfatını almış en yüce mertebelere ulaşmıştır. Yüce Allah'ın da zalimlere hak ettikleri cezayı en âdil bir şekilde vereceğinden şüphemiz yoktur. Kader hükme boyun eğen her mü'min bu olaya üzülür, ancak itidalini ve soğukkanlılığını kaybetmez. Duyguları yanlışlara ve taşkınlıklara götürmez. Çünkü meydana gelen bütün olaylar ezeli takdirin bir hükmüdür. Bu açıdan bunu bir "yas merasimi" haline dönüştürmek uygun değildir.

1) Hak Dini Kur ân Dili. 8 5793.

2) Sahih-i Müslim Şerhi, 6:140.

3) İbtı Mâce, Siyam: 31.

4) Müslim. Siyam: 117.

5) Tirmizî. Savm: 40.

6) A.g.e., Savın: 47.

7) İbni Mâce. Siyam: 43.

8) et-Tergîb ve'l-Terhîb, 2:116.

Bir kardeşimizin gül yüreğinden satırlara düşen; Muharrem, Aşure ve Hz. Hüseyin'e olan yürek yangınına hep beraber okuyalım mı?

HOŞ GELDİN EY AŞÛRE...

"Hoş geldin ey Aşûre, hoş geldin azadeliğın, kıyam ve direnişın sembolü... Bu ay aylardan Muharrem, günlerden aşure... Ey şahı şehidi Kerbela kabrinde rahat uyu... Hüseyin (r.a.) baş tacı... Hoş geldin kurtuluş günü...

Bugün Aşûre dua ve yakarış, tevbe ve istiğfar, dirilip uyanmanın günü... İtiraf ve af dilemenin günü...

Bugün Rabbimize verdiğimiz biatı tazelemenin günü...

Öyle bir biat ki, Uhdud ashabının ateş kuyularında yanmasına varacak bir biat, Zekeriyaların testerelele ikiye ayrılmasına, kesilmesine... Yusuf'ların zindanlara atılmasına... Hz. Muhammed (s.a.v.) ve ashabının hicret edip, aç-susuz kalmasına, Hüseyin (r.a.) in Kerbela çölü ve Fırat kenarında feryadu figanlarına varacak bir biat olması hasebiyle biatımızı yenilemeliyiz.

Bugün hakkın tarihte zaferler elde ettiği gün, kurtuluş, hürriyet ve azadeliğın günü... Aynı ağlamanın, sızlanmanın, hüznlenip-kederlenmenin, didinip-yas tutmanın günü, Hz. Hüseyin'in (r.a.) şahadet günü...

Bir yanda sevinç, bir yanda hüzn var...

Hz. Hüseyin (r.a) şehit olmadan önce etrafındakilere... Ashabım: Bugün acı bir gün olacağına benziyor.

İsteyen beni bırakıp dönebilir. Vallahi ben arkanızdan konuşup, bana ihanet ettiler beni bırakıp geri döndüler arkanızdan konuşmam dedi. Bu arada ashap ve Ehli-Beytin tümü bir ağlama ve feryat etti ki, ona bağlılığın ve samimiyetin ağlayışıydı. Uzun çarpışmalardan sonra Hz. Hüseyin (r.a) şehit oldu. Hz Hüseyin'in (r.a) şahadetinin yıldönümü... Bugün Kerbela çölünün susuz kaldığı, Fırat nehrinin ağlayıp sızladığı, suyunun işe yaramadığını, susuzsa su ulaştırmadığı gün... Bugün Hz Hüseyin (r.a) kendini İslam âlemine kurban ettiği gün...

Hz. Hüseyin (r.a) kendini İslam âlemine feda etti. Hüseyinlerde kendilerini müminlere kurban ettiler. Hüseyin ve Hüseyinler pak kanlarını müminlere hediye ettiler. Şehitlerin efendisi... Muhakkak adalet tecelli edip, hâkimler hâkimi olan yüce rabbimiz bunun karşılığını zalimlerden soracaktır.

Ey Şehit: Senin kanın kılıca galebe geldi. Senin kanın bize öğretti direniş ve zalimlere baş kaldırmayı, Ey Şehit... Senin kanın karanlıkları aydınlığa çevirdi. Uyuyanları gaflet uykusundan uyandırdı. Görmeyen gözlere görme imkânı verdi. Ölen kalpleri iman nuruyla yeniden diriltti. Ey Şehit... Senin kanın hakkın batla boğun eğmeyeceğini gösterdi. Senin kanın Hüseyinleri kendine doğru çekti.

Ya Hüseyin... Seni unutmadık... Unutmayacağız... Seni ve senin feryadını unutturamadılar bizlere... Senin aşkınla, şevk ve ateşinle, direniş ve şahadet önderliğine, şehitlerin efendisi olarak seni yâd ediyor. Seni rahmetle anıyor. Sana sevgimizi içimizde taşıyamıyoruz. "Zalimler için yaşasın Cehennem diyoruz" Ey imam... Bizim için her yer Kerbela... Her dem Aşûre... Her mümin Hüseyin... Ve her mümine Zeynep'tir..."

10 Muharrem Aşûre günümüz mübarek olsun. Başta Hz. Hüseyin (r.a) olmak üzere tüm şehitlerimizin ruhuna Fatıha...